

Gemeente
**EDAM
VOLENDAM**

TEAM VITALITEIT

Waarom deze sessie?

- Behoefte vanuit de raad
  - Een inkijk in de verschillende thema's binnen het sociaal domein
- Hoe staan we er als gemeente voor op het thema Vitaliteit?
- Hoe gaat de toekomst eruit zien op dit thema?
- Wat zijn de landelijke en lokale ontwikkelingen?

Programma

- Waarom deze sessie?
- Het Sociaal Domein
- Team Vitaliteit
  - Financiën
  - Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, kunst en gezondheid
  - Sport en Bewegen
  - Kunst en Cultuur
  - Gezondheid

Ondernemend en betrokken

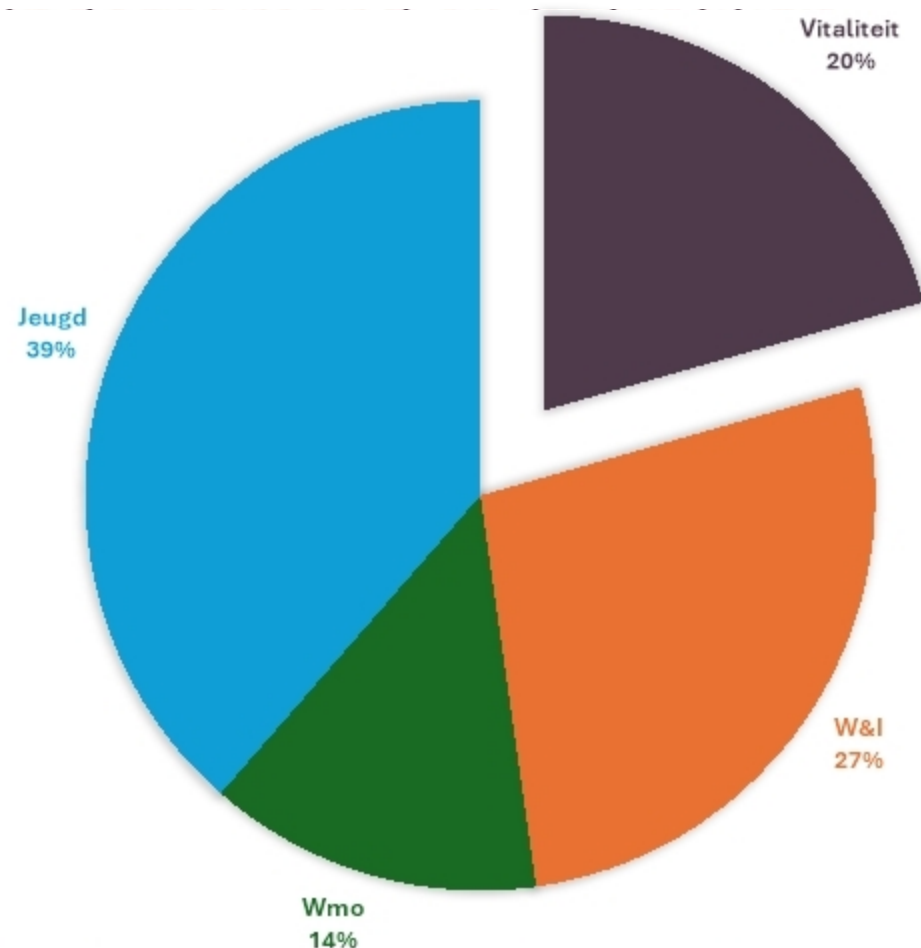

Het Sociaal Domein

- Werken volgens het integraal beleidskader sociaal domein: Zelf, Samen, Organiseren
- Beleidsteam ingedeeld in diverse subteams:
  - Jeugd
  - Wmo
  - Werk & Inkomen (+ Schuldhulpverlening en Inburgering)
  - ***Vitaliteit (Gezondheid, Sport en bewegen en Kunst & Cultuur)***

Het Sociaal Domein: Begroting te februari 2025

Vitaliteit	€	9.528.000

W&I	€	12.587.000

Wmo	€	6.331.000

Jeugd	€	17.875.000

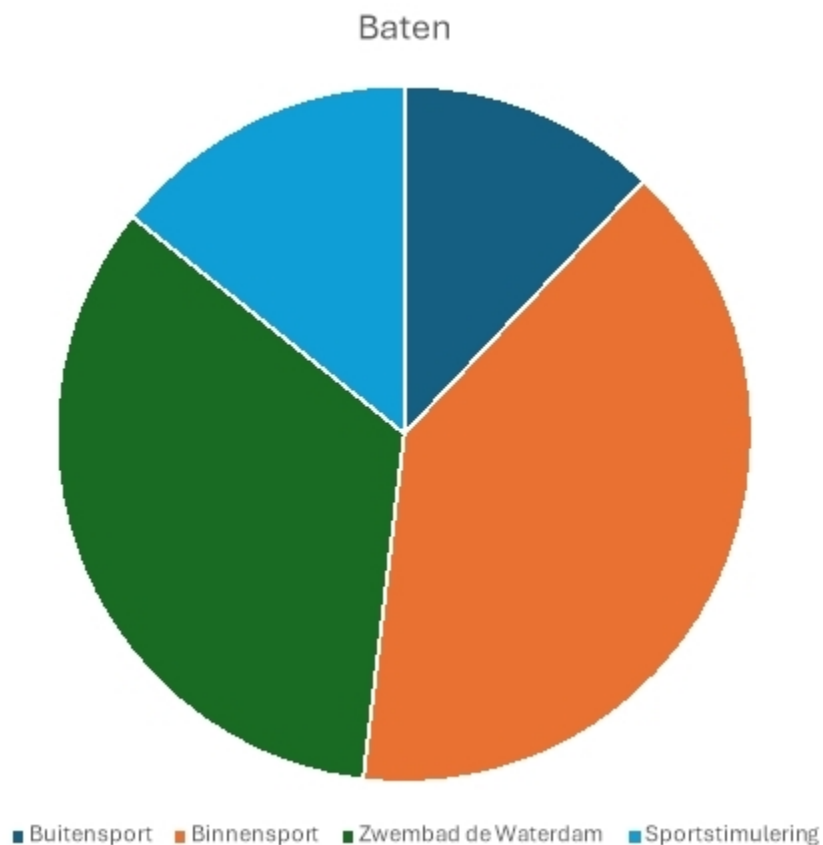

Totaal	€	46.321.000

Ondernemend en betrokken

Team Vitaliteit: De baten 2024

Buitensport	€ 217.059
Binnensport	€ 614.990
Zwembad de Waterdam	€ 522.399
Sportstimulering	€ 220.761
Totaal	€ 1.575.209

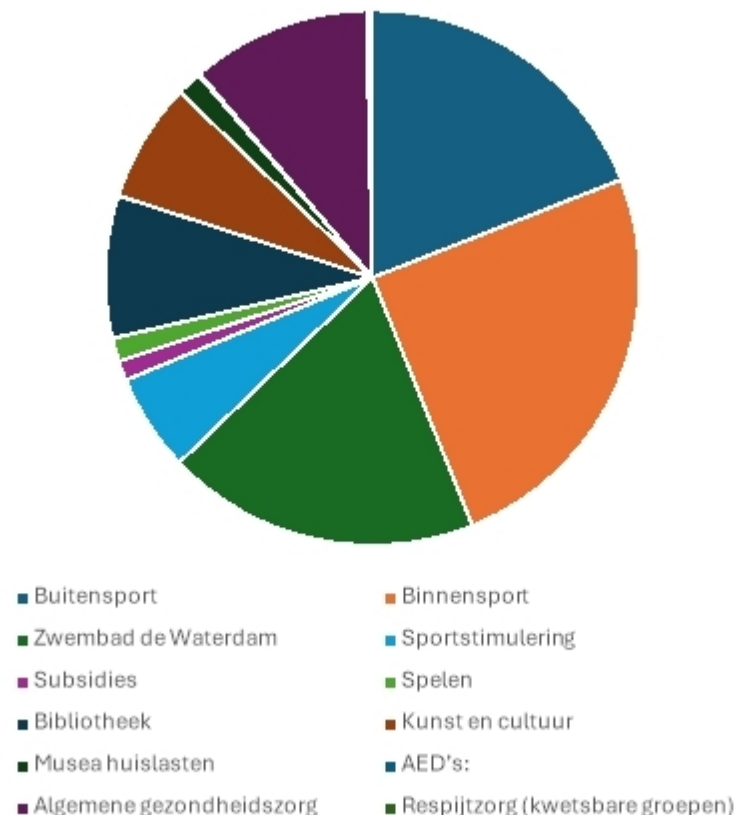

Ondernemend en betrokken

Team Vitaliteit: De lasten 2024

Lasten

Sport en Bewegen

Buitensport	€ 1.498.966
Binnensport	€ 2.337.857
Zwembad de Waterdam	€ 1.783.767
Sportstimulering	€ 552.472
Subsidies	€ 113.224
Spelen	€ 132.672

Kunst en Cultuur

Bibliotheek	€ 808.522
Kunst en cultuur	€ 514.935
Musea huislasten	€ 140.349

Gezondheid

AED's:	€ 11.153
Algemene gezondheidszorg	€ 1.019.596
Respijtzorg (kwetsbare groepen)	€ 33.186

Totaal	€ 8.946.699

Ondernemend en betrokken

Gemeente
**EDAM
VOLENDAM**

GEZONDHEID

WEL

- Algemene gezondheidszorg (Wet publieke gezondheid)
- GGZ (publieke): Faciliteren van preventie en ondersteuning bij psychische problematiek (d enk hierbij aan zorgmijders, verwarde personen)
- Milieu en gezondheid (toezicht op milieufactoren die de gezondheid kunnen beïnvloeden)
- Gezondheidsbevorderende activiteiten
- Toezicht en handhaving Kinderopvang
- Toezicht op (zorg)instellingen, o.a. ook tattooshops
- Dierenwelzijn
- Wet op de lijkbezorging (hieronder valt ook de gemeentelijke lijkschouwing)

GEEN

- Jongeren Op Gezond Gewicht (de JOGG-aanpak met regisseur)
- EHBO-verenigingen en AED's
- Respijtzorg

Ondernemend en betrokken

Incidentele middelen vanuit GALA

(Gezond en Actief Leven-Akkoord)

Uitvoering lokaal sportakkoord – In Edam-Volendam Vitaliteitsakkoord	€ 27.999
Brede regeling combinatiefuncties	€ 192.762
Terugdringen gezondheidsachterstanden	€ 43.075
Kansrijke start	€ 34.460
Mentale gezondheid	€ 10.769
Aanpak overgewicht en obesitas	€ 37.692
Valpreventie	€ 102.304
Leefomgeving	€ 21.538
Opgroeien in een kansrijke omgeving	€ 5.384
Versterken sociale basis	€ 77.536
Mantelzorg	€ 21.538
Een tegen eenzaamheid	€ 17.230
Welzijn op recept	€ 24.768
Versterken kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.384
Coördinatie regionale aanpak preventie	€ 15.722
Totaal	€ 638.161

Ondernemend en betrokken

SPORT & BEWEGEN

Sport & bewegen: Wat zijn onze wettelijke taken?

GEEN

- specifieke wettelijke taak voor gemeenten

WEL

- een wettelijke verplichting om accommodaties voor bewegingsonderwijs te bieden (beschikbaar stellen of de huur te vergoeden)
- te maken met wettelijke taken van andere beleidsterreinen, waaronder:
  - Zorgplicht openbare ruimte en voorzieningen;
    - Gemeentewet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
  - Gezondheid en preventie;
    - Wet publieke gezondheid (WPG) en WMO
  - Inclusie en gelijke kansen;
    - VN-verdrag Handicap

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen: Hoe belangrijk is dat in onze gemeente?

- We sporten graag en frequent;
- We zijn ambitieus en hechten over het algemeen veel waarde aan presteren binnen de sport;
- We stellen hoge eisen aan onszelf en aan de sportvoorzieningen.

Sport & bewegen: Welke rol nemen wij hierin aan?

- Geïnvesteed in veel en hoogwaardige sportvoorzieningen;
  - Effect op de jaarlijkse kosten voor het in stand houden
- Actieve en faciliterende rol in het bevorderen van sport en bewegen;
- Biedt ondersteuning aan sport- en beweegactiviteiten.

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen: Hoe staan we ervoor?

Onderwerp	Gemeente Edam- Volendam	Landelijk gemiddelde
Hoeveel procent voldoet aan de beweegrichtlijn?	52.3%	48,9%
Hoeveel procent is lid van een sportvereniging?	27,4%	24%
Hoe hoog wordt de openbare ruimte beoordeeld op basis van beweegvriendelijkheid? (Schaal 1-100)	72	65
Hoeveel wordt er per inwoner uitgegeven aan Sport & Bewegen en Kunst & Cultuur?	€ 482,-	€ 347,-
Hoe sporten we ongeorganiseerd?		
- Fitness	30%	23,8%
- Hardlopen	12%	10%
- Wandelen	4%	4,3%
- Wielrennen	1%	1,8%
- Fietsen	39,2%	33,2%

Ondernemend en betrokken

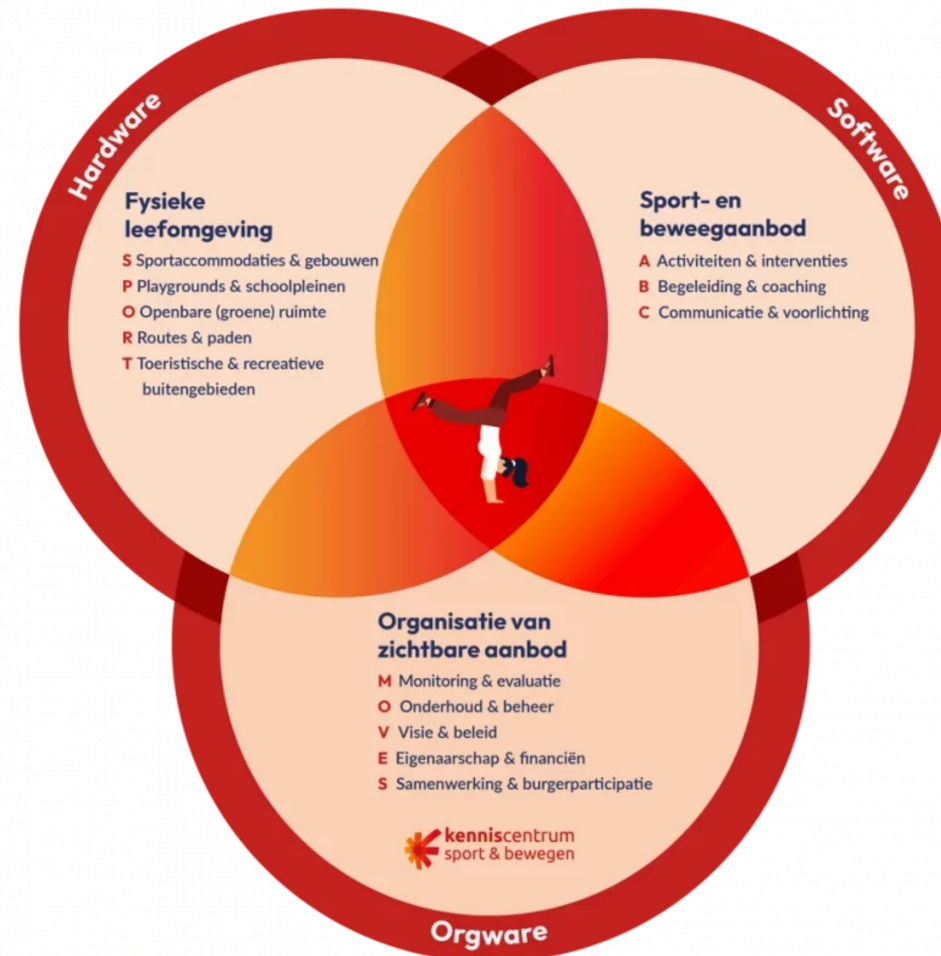

Sport & bewegen: Wat zijn onze doelen?

- Sport en bewegen is voor iedereen toegankelijk
- Inwoners ervaren een positieve gezondheid
- Inwoners hebben een brede basis en zijn een leven lang actief
- De gemeente is een gezonde en beweegvriendelijke omgeving
- We hebben een sociaal veilig sportklimaat

Sport & bewegen: Hoe realiseren we de doelen?

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen: Wat hebben we geïnvesteerd?

Investering	Bedrag
Opperdam (Tribune, geluidsinstallatie, sportvloeren, LED-verlichting en renovatie dak)	€ 940.000
Gymzalen Schoolstraat, Middellie en Kwadijk (Nieuwe sportvloeren)	€ 62.000
Bolwerck (Scheidingswand, warmtepomp en LED-verlichting)	€ 213.000
MFA (Zonnepanelen en renovatie boiler)	€ 41.000
RKAV (Kunstgrasvelden, natuurgrasvelden, hekwerk, LED-verlichting)	€ 1.955.000
EVC (LED-verlichting, kunstgrasvelden)	€ 1.097.000
VV Oosthuizen (LED-verlichting, kunstgrasvelden en hoofdveld)	€ 511.000
SV Kwadijk (LED-Verlichting)	€ 55.000
Renovatie atletiekbaan (Renoveren schuimbeton, extra asfalt-laag en nieuwe toplaag, herstel middenterrein en upgrade technische onderdelen)	€ 745.000
Vervanging AED's	€ 30.000
Overige (Schrobmachine, pompinstallatie)	€ 29.000
<u>Totaal</u>	€ 5.678.000

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen: Wie betaalt wat?

Sportaccommodaties	2024	Dekkings- percentage 2024
Buitensport		
Opbrengsten	€ 217.059	14,5% (4% - 37%)
Kosten	€ 1.498.966	
Binnensport		
Opbrengsten	€ 614.990	26,3% (1,8% - 51%)
Kosten	€ 2.337.857	
Zwembad de Waterdam		
Opbrengsten	€ 522.399	29,3%
Kosten	€ 1.783.767	

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen:

Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid

Onderzoeken van Holland Sport in 2019 en 2025

- 2025 Evaluatie van de uitvoering van het sport- en beweegbeleid

Conclusie

- De organisatie van sport en bewegen nog niet optimaal georganiseerd;
- De verbondenheid aan cultuur en gezondheid kan verder versterkt worden.

Reden

- De wijze waarop taken zijn verbonden en verdeeld over de verschillende afdelingen of contractpartijen;
- De manier van regievoering op deze taken.

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen:

Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid

Centraliseren, verbinden en effectiever organiseren van taken

Welke taken?

- De coördinerende taken van sport en gezondheid
- Beheer en schoonmaak van de sportaccommodaties

Hoe?

Insourcen (personele formatie toevoegen)

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen:

Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid

Voordelen

- Kosten besparen (minder inhuur- en inkoopkosten);
- Deels uitvoering geven aan de moties van de raad;
- Beter regie voeren op de taken;
- De samenhang tussen de taken borgen;
- Een kortere doorlooptijd tot realisatie ;
- Duidelijke afbakening van beleids-, coördinerende en uitvoerende taken;
- Meer met dezelfde financiële middelen;
- Meer maatschappelijke impact.

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen:

Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid

Budget-neutrale uitbreiding van personele formatie

Begrotingswijzigingen

- GALA-gelden in de Najaarsnota 2025;
- Kostenbesparing van beheer en schoonmaak in de begroting 2026

Uitbreiding

- **3,27 fte** - ondersteuning en stimulering van sport, bewegen, cultuur en gezondheid (vanaf 2025 en verder)
- **4,5 fte** - beheer- en schoonmaak van verschillende sportaccommodaties (gefaseerd tot 2027 en verder)

Ondernemend en betrokken

Sport & bewegen: Hoe gaan we richting de toekomst?

- Aansluiten op de behoefte van inwoners
- Van curatief naar preventief
- Aanbodgericht → Vraaggericht → Impactgestuurd
- Van insourcen naar verkennen regionale samenwerking

KUNST & CULTUUR

Kunst en cultuur: Wat zijn onze wettelijke taken?

GEEN

Specifieke wettelijke taak voor gemeenten op kunst en cultuur

WEL

Wettelijke verplichting op bibliotheekvoorziening vanaf 2026

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)
legt taken en verantwoordelijkheden van de bibliotheek vast

Ondernemend en betrokken

Kunst en cultuur: Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

Ondernemend en betrokken

Waarom kunst en cultuur?

- **Bouwt aan een sterke en verbonden gemeenschap**
Kunst en cultuur brengt mensen samen, zorgt voor ontmoetingen en versterkt het gevoel van saamhorigheid.
- **Draagt bij aan economische groei en aantrekkingskracht**
Culturele activiteiten trekken bezoekers aan en kunnen zo lokale economieën versterken.
- **Bevordert welzijn en persoonlijke ontwikkeling**
Culturele deelname draagt aantoonbaar bij aan mentale gezondheid, zingeving en persoonlijke groei – voor jong en oud.

Kunst en cultuur: Integraliteit binnen het Sociaal Domein

Jeugd Talentontwikkeling jongeren

- Your Talent
- Onderwijs
- LEF

Wmo Tegen gaan van vereenzaming bij kwetsbare doelgroepen

- GALA (Gezond Actief Leven Akkoord)

Sport Vitale organisaties

- Vitaliteitsakkoord
- Gezamenlijke bijeenkomsten en trainingen

Ondernemend en betrokken

Kunst en cultuur: Integraliteit buiten het sociaal domein

- Toerisme**   Verbinding en samenwerking toerisme en cultuur
- Verborgen Verhalen
  - Volendammerdagen
  - TOP
- Erfgoed**   Verbinding en samenwerking erfgoed en cultuur
- Verbinding musea en erfgoedinstanties
- Waterfront**   Borging van de cultuur, identiteit en het aanzicht van het Waterfront

Ondernemend en betrokken

De 5 programmaliijnen van kunst en cultuur

Levendige Historie	Zichtbaarheid & imago	Cultuurparticipatie en leefbaarheid
Verborgten Verhalen	Kunstmaand	Incidentele en structurele subsidies
Meester gezelschap	Artist in Residence	Cultuurplatform
Euroart	Dichter en Fotograaf des Waterlands	
‘Grôsk òp ûis Vòlledams’	Cultuuragenda	
Kunstenaarsverleden	Broedplaats	
Kwartiermaker	MRA	
Inclusie door kunst	Talentontwikkeling	
Oude Meesters	Cultuur met Kwaliteit (CmK)	
	Waterlandse Muziekschool	

Ondernemend en betrokken

Kunst en cultuur: Wat zijn onze ambities?

- Blijvend inzetten op culturele activiteiten voor het versterken van het gevoel van saamhorigheid (m.b.v. cultuur coördinator)
- Blijvende inzetten op de connectie tussen kunst, cultuur en toerisme
- Blijvend inzetten op talentontwikkeling
- Blijvend inzetten op de connectie tussen kunst & cultuur, sport& bewegen en gezondheid

Ondernemend en betrokken

Vragen?